

Araştırmacı
İbrahim ERGÜN

GEBEN VE GEÇİRDİĞİ OLAYLAR

1980 Yılından 1983 yılı son aylarına kadar üç yıla yakın bir zamandır Geben kasabasında Belediye Başkanlığı yapmış bulunmaktayım. Geben Andırın ilçesine 30 Göksun ilçesine 30 km. olmak üzere ili ilçe arasında be Orta Toros diye adlandırılan Kırık, Höbek ve Kayranlı dağları eteğinde, Çukurova'dan Andırını takiben Göksun ve Pınarbaşı – Kayseri istikametine doğru devam eden tarihi olarak bilinmemekle beraber, 16. yüzyılda Adana'dan nesure ile geldiği bilinmeyen Ramazanoğulları ailesinden gelen birkaç aile tarafından kurulduğu söylenmektedir.

Geben halkı daha ziyade İç Anadolu gelenek ve göreneklerine bağlı olarak yaşam sürdürmektedirler. Halk imkanları doğrultusunda birbirleri ile yardımlaşmayı çok sever. Köy halkı saf düşünceye sahip olduğu nedenle ilerde gerek şahıslarına ve gerekse köy toplumuna ilerde geleceği düşünemediklerinden bazı şahsi ve toplum olarak bazı zararlara uğramışlardır.

Gebende iki ayrı kariyerden yerleşim sağlamış olup, birisi Türk Müslüman birisi ise, Ermenidir. Bu iki ayrı din ve görüşe sahip kariye 1919 yılına kadar yan yana beraberce yaşamışlardır. Türk Müslümanlar Baran vadisine, Ermeniler, Mail vadisine yerleşmişlerdir. Ancak zeytin Ermenilerine bağlı olarak yaşamlarını sürdüren Ermeniler, 1919 yılında Zeytin Ermenilerinin kışkırtması ile zeytin Ermenilerinin yanında yer alarak Geben ahalisine ve çevre köylere insanlık dışı hareketlerde bulunmaya başlamışlardır. Geben ahalisi ve çevre köyler ahalisi birçok zaman korkudan evlerini terk ederek dağlarda ve mağaralarda çoluk çocukları ile birlikte geceyi geçirmişlerdir.

Yukarıda Geben köyünün tarihi kervan yolu üzerinde kurulmuş olduğundan bahsetmiştik. İşte 16. yy. kurulduğu söylenen Geben köyü birçok tarihi olaylara sahne olduğuy söylenmektedir. Ancak bizim kısa yoldan değerlendirmiş bulunduğumuz bir olayı burada dile getirmek istiyoruz. Ama bu evsane olayın ne derece doğruluğuna tam olarak kanaat vermemizin mümkün olmadığını şimdiden belirtmekte fayda mülahaza ediyorum.

Bazı kaynaklardan öğrenildiğine göre, Kayseri İline bağlı Sarız ve Pınarbaşı Binboğa yaylalarında Türk Avşar Beyliği, hem Binboğa dağlarında hüküm sürmek ve hemde Çukurova'ya inerek Çukurova'da da varlığını ve beyliğini sürdürmeye çalışmış. Yalnız o tarihlerde Çukurova'da yaz aylarında yaşama imkanının güç olması nedeniyle, yaz aylarında Binboğa dağlarına çıkarlarmış. Bu yolculuk seferlerini ise, Göksun – Geben ve Andırın üzerinden devam etmekte olan tarihi kervan yolundan devam ettirirlermiş. Yalnız şurasını belirtmekte yarar görüyorum. 16 ve 17. yüzyıllarda şimdiki Andırın ismi ile mevcut İlçe, Andıran adıyla bir kariye durumunda olduğuy söylenmektedir.

Çukurova’da hüküm süren Türk Aşiret Beyleri hem Çukurova’ya inip yerleşmeye ve hükümlerini sürdürerek beyliklerini genişletmeye ve hemde yaz aylarında yaylamak için yüksek yerlerde de hükümlerini devamlı çalışırlarmış. İşte o zamanlar nereden geldiği bilinmeyen KARALAR adında bir Türk Aşiret Beyliği Çukurova’ya inmiş ve yerleşmiş.

Aslında Çukurova’da birçok Aşiret Beylikleri yerleşmiş ve hüküm sürmüştür. Ben Çukurova’da yerleşip hüküm süren Beyliklerden ve hepsinden bahsetmek istemiyorum. Ancak, Avşar Beyliği ile Karalar Aşiret Beyleri arasında Geben’de meydana bir olayı belirtmek üzere Çukurova’da hüküm süren beyliklerden söz etmiş bulunuyorum.

Daha öncede belirtmiş olduğumuz gibi Çukurova’da beyliklerini sürdürürsen Aşiret Beylerinden Karalar Aşiret Beyinin oğlu, Avşar Aşiret Beyin kızına aşık olur. Fakat Avşar Aşiret Beyi çok güçlü ve yükseklerden uçar, gururlu, Karalar Aşiret Beyi ise, Aşiret yönünden ve gerekse gelişme yönünden zayıf olduğunu hissederek oğlu için Avşar Aşiret Beyinin kızının istemeye cesaret edemez. Çünkü o zamanlarda görücü usulü evlenme hakim idi. Oğlunun ısrarına dayanamayan Karalar Aşiret Beyi yanına Aşiretin ileri gelenlerinden birkaç kişi alarak yaz aylarında Binboğa dağında yalada bulunan Avşar Aşiret Beyine Düğür gider, yani istemeye gider. O zamanın örf – adetlerine göre ister. Avşar Aşiret Beyi, Karalar Aşiret Beyin küçük bir Aşiret Beyi olması nedeniyle kızına oğlu için düğür gelmesini bir gurur meselesi ederek Karalar Aşiret Beyini kovuyor gibi bir tavırla reddeder. Karalar Aşiret Beyi yanındakilerle birlikte çok üzgün bir vaziyette, Göksun – Geben – Andırın istikametini takip eden yoldan Çukurova’ya iner. Avşar Aşiret Beyinin tavır ve hareketleri çok gücüne gitmiş olsa gerek ki, meseleyi ölüm kalım meselesi sayarak aşiretlerinden sayısı bilinmeyen bir gurup çete teşkil ederek Binboğa dağlarında ve çadırlar bulunan Avşar Aşiret Beyinin çadırını geceleyin basarak alıp kaçmaya takip eden tarihi yoldan giderek bir gece Binboğa dağında yaylada bulunan Avşar Aşiret çadırlarını basarak Avşar Aşiret Beyinin kızını ayrı bulunduğu özel çadırından alıp kaçarlar. Çok hızlı suratla kaçmaya devam edip Göksun – Meyremçil üzerinden geceleyin Gebenin Güneyinde ve Kırksu Boğazı denilen yerde konaklamak için karargah kurarlar. Çok yorgun olan Karalar konakladıkları yeri sapa ve oğrun bir yer hesap edip. Orada iki üç gün kalmayı ve yorgunluklarını geçirmeyi düşünerek çadır kurarlar. Çadır kurarken kaçırdıkları gelinlik kıza ayrı ve özel bir çadır kurar. Yanlarında getirdikleri Karalar Aşiret kadınların himayesine verirler.

Burada konaklarken Avşar Aşiretinin geceleyin gelip kendilerini basıp kızı geri alacakları ve kendilerini perişan edecekleri hiç akıllarına bile gelmez.

Derin uykuda bulunan Avşar Aşireti uyanduklarında baskına uğradıklarının farkına vararak ölü yaralı olup olmadığını araştırırlar, ölü ve yaralı olmayınca çok fazla telaşa kapılmayarak baskının nereden ve kim tarafından yapıldığını öğrenmeye çalışırlar. Avşar Aşiret Beyinin özel çadırından (kızın özel çadırından) kızın kaçırdığı hiç akıllarına bile gelmez. Özel çadırında bulunan aşiret beyinin kızının çadırını kontrol ettiklerinde kızın kaçırılmış olduğunu öğrenirler. Kızın kaçırıldığını öğrenen Aşiret Beyi çok kızar ve hiddetlenir. Aşiretine derhal hazırlanması için emir verir. Bu arada kızının Karalar Aşireti tarafından kaçırıldığının

farkına vararak Göksun – Meryemçil ve Geben üzerine öncü hafiye iki tane yavuz atlı gönderir ve sayısı çok fazla olduğu bilinen askerle birlikte devam ederler.

Bu arada şunu belirtmekte yarar görüyorum. Karalar Aşireti Avşar Aşiretinin çadırını basıp kızı özel çadırını basıp kızı özel çadırından kaçırdığına göre Avşar Aşiret Beyinin kızı, Karalar Aşiret Beyinin oğluna gönüllü olsa gerektir.

Yukarıda demiştik ki öncü hafiye gönderildi. İşte gönderilen öncü hafiyeler Karalar Aşiret Beyinin oğluna gönüllü olsa gerektir.

Yukarda demiştik ki öncü hafiye gönderildi. İşte gönderilen öncü hafiyeler Karalar aşiretinin Geben Köyünün Güneyinde ve Kırksu boğazı denilen yerde konakladıklarını öğrenip Avşar Aşiret Beyine iletirler. Bunun üzerine Avşar Aşireti, Karalar Aşiretinin yaptığı gibi gece uykunun derin olduğu bir vakitte Karalar Karargahını basıp kızı almak isterken kılıç harbi başlar. Sabaha kadar sessiz kılıç harbi yaparlar. Avşar Aşireti çok güçlü ve daha cengaver olduğu nedenle Karalar Aşiretine çok zayıat vererek perişan ederler. Özel çadırında ve kadınların himayesinde hiç el değmeden duran kızı teslim alarak Meyremçil belini takiben Göksun üzerinden Binboğa dağlarındaki çadırlarına gelirler. Gelirler ama çok sinirli ve öfkeli bulunan Avşar Beyi Karalar Aşiretini ortadan kaldırmaya karar verir.

Kavgada sağ kurtulan Karalar Aşiret Beyi sağ kalan ve yaralı askerleri ile oturup dertleşirken tabiki olaydan Gebenlilerin haberleri olur. Hemen kavganın olduğu Kırksu Boğazına gelirler ki be görsünler. Birçok ölü ve birçok yaralı bulunmakta. Hadiseyi öğrenirler yaralılara yardım ederler ve ölüleri oraya defnederek Karalar Aşiretinden sağ kalanlara yemek yedirip azıklarını da verip Çukurova istikametine yolcu ederler.

İşte şimdi Geben Kasabasının Güneyinde Kırksu civarında çok eski hatta kayıp olma durumundaki bulunan ve Karalar mezarlığı adıyla anılan mezarlığın bu olayda meydana gelen kavgada ölen Karalar Aşiretlerine ait olduğuna büyük bir ihtimal bulunmaktadır.

Aşiret yönünden çok güçlü ve yüksek şahsiyet ve gurura sahip olan Avşar Aşiret Beyi, Karalar Aşiretince kendisine yapılan harekette çok gazaplanmış olduğundan Aşiret yönünden zayıf durumda bulunan Karalar Aşiretinin üzerinden zulmüne kaldırmayarak ilerlemesine ve gelişmesine meydan vermez. Bu suretle de Karalar Beyliği ve Aşireti zaman zaman yok olur gider.

Bilmiyorum şimdi Çukurova’da Karalar adı ile bir köy veya Aile varmıdır. Tabi bu konu araştırma gerektiren bir konudur.

Not : Geben Kasabasında yaşayan ve yukarıda belirtmiş olduğum olayların birçoklarının yaşanmış bir olay olduğu gerçektir. Ancak tarafımda yapılan araştırma neticesi kaynaklardan da yararlanarak dile getirdiğim hadiseler efsane durumunda olsa da gerçeğe yakın bir olay olduğu kanaatindeyim.